

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

[Præfatio.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

258. Quintum est ex Angelo Excommunicatio 5. casu i. n. 39. & Sylva. Absolut. 4. num. sexto post Glossam ad cap. finale De offic. Ordinarij: eum cui facultas absolueudi cōfertur privilegio perpetuo ratione dignitatis, posse vices suas alteri committere iuxta idem cap. Ideoq; inferiorem Episcopo ex ipsius commissione posse absolueere ab hac excommunicatione in casibus in quibus eidem Episcopo talem absolutionem concedi habitum est antea. Quod illi addit pariter de inferiore Abbatis, vel alterius Prelati Religiosi, qui ei commiserit absolutionem pro casu (Regula) qui primus est antea propositorum.

259. Sextum est, quod Caiet. in verbo Excommunicatio cap. 10. sub finem Sylva. Absolut. 3. num. 16. Nauarr. cap. 27. num. 89. & alij passim admonent: antequam Episcopus absoluat in supradictis casibus: eum qui absolueendus est; prius quantum potest debere non modo Clerico quem iniuria affecit, satisfacere iuxta cap. Porro & cap. Parochianos, & cap. Eanoscitur De sentent. excomm. sed etiam prius prestare iuramentum, quod cessante impedimento quo detinetur, se presentabit Apostolice Sedi: mandato ipsius pariturus iuxta cap. De cetero & cap. Quod de his & cap. Quamuis De sentent. excomm. Quod aduerte ita esse accipiendum, vt quoties impedimentum fuerit perpetuum, sicut est in mulieribus, senibus & nonnullis aliis, tale iuramentum exigere non debeat. Id quod loco cit. Sylva. annotat ex Innocentio ad memoriam cap. Quamuis, ex quo ipsum colligitur. Ratioque accedit, quia ridiculum esset tale iuramentum aut exigere, aut prestare, quandoquidem esset de eo quod fieri non potest. Adde nec exigere debere quoties casus occurrerit; in quo Episcopus absolueere potest, non quidem ratione impedimenti, sed ratione dignitatis Episcopalis: vt quando leuis est iniuria. Ratio patet, quia tunc absolutio conceditur Episcopo, non ob impedimentum ad eundem Sedem Apostolicam, sed in gratiam dignitatis Episcopalis. Quoquidem modo, cum in Conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. concedatur Episcopis ipsis vt in quibuscumque casibus occultis Sedi Apostolice referuatis, delinquentes quoscumque suos subditos in sua Diocesi absolueere possint; sit ea de causa vt Episcopus ipse in talibus casibus non teneatur ante absolutionem exigere à Penitente iuramentum, quod

260. sifitet se S. Pontifici, mandatis ipsius pariturus. Idemque dicendum est pariter de eo qui à casibus referuatis absolueret ex privilegio, quale plerumque dari solet in Iubileis.

Postremum est sicut excommunicatus, de quo hactenus dictum est, potest ab Episcopo absolui, si legitimum impedimentum habeat ad eandem Sedem Apostolicam, aut ad ipsius legatum: ita etiam excommunicatum quacumque alia excommunicatione S. Pontifici referuata posse similiter ab Episcopo absolui, dum si nulli impedimento laborat; prius satisfacta parte læta quantum oportet, & prestito iuramento quod se presentabit ipsi S. Pontifici cum priuam poterit hoc ante Nauarr. initio citatum num. 90. Panormitanus notauit, ad cap. De cetero num. 1. De sentent. excomm. Et Syluester Absol. 4. num. 7. communem sententiam esse ait quæ videtur satis colligi ex cap. Eanoscitur & cap. Quod de his De sentent. excomm. & ex cap. Eos eod. tit. in 6. in quibus Papa loquitur indistinctè de excommunicatis qui Sedem Apostolicam, à qua absolueudi erant, adire nequeant; & ea de causa permittit Episcopis, ipsorum absolutionem. Accedit, quod præsumendum sit de pietate Apostolica, quod vbi par est ratio, pari benignitate & indulgentia in filios vti velit: nisi aliud significetur in referuatione excommunicationis: vt fit dicendo quod eà irretitus non possit per alium quam per Papam absolui, excepto mortis articulo. Ceterum quia meminimus aliquoties Legati Sedis Apostolice, non erit abs re obiter monere antequam finem faciamus: Legatum Papæ à latere, seu Legatum Cardinalem, posse ab excommunicatione eadem in Papæ referuata absolueere (quantumcumque iniuria enormis fuerit) quandiu extra almam Urbem est in sua legatione: siue excommunicati de ea sint pronuncia ad quam mittitur, siue extranei seu aliunde venientes, vt communem Doctorum sententiam esse notat Sylva. in verbo De legatus quæst. 12. p. r. cap. Ad eminentiam & cap. Quamuis De sentent. excomm. Alios Legatos vero iuxta cap. penult. De offic. Legati, id non ita posse: quia vradem cap. verbo Commissum Glossa notat, tantum possunt absolueere dum sunt intra terminos provincie sibi commissæ: actantum eos qui sunt de ea ipsa Provincia. De qua re D. Anton. 3. parte tit. 24. cap. 1. sub finem.

FINIS.

LIBER SECVNDVS
DE PRVDENTIA, CVM QVA O-
PORTET CONFESSARIVM PROCEDERE IN
EXECVTIONE MVNERVM SACRI MI-
NISTERII SVI.

P R A E F A T I O.

CVM in iudicio fori penitentialis, vt ab initio diximus, non tam agatur vt Penitens puniatur, quam vt emendetur, & saluetur: iuxta illud Domini nostri Ioan. 2. Non misit Deus filium suum in mundum vt iudicet mundum, sed vt mundus saluetur per ipsum:] Confessarius in illo exercendo, sustinet partes non modo iudicis, sed etiam Medici: sicut & peccata non modo sunt reatus, & delicta, sed etiam lethales morbi, gravissimæque vulnera animæ inflicta. Vnde vltra prius traditam in precedenti libro capite duodecimo & decimotertio, scientiam iudiciale[m], seu requisitam ad ferendam sententiam in foro Penitentiali, necessaria illi est medica: prout Nauarr. De Penit. distinct. 6. capite 1. s. Caueat. numer. 32. appellat, idem significans quod alij, cum dicunt præter scientiam speculatiuam, requiri in Confessario practicam: aut præter scientiam requiri prudentiam. De qua in cap. Omnibus vtriusque sexus, De peniten. & remiss. s. Sacerdos, sic dicitur Sacerdos autem sit discretus & cautus, vt more periti Medici superfundat vinum & oleum vulneribus sauciati: diligenter inquirens & peccatoris circumstantias, & peccati quibus prudenter intelligat quale debeat ei præbere consilium, & cuiusmodi remedium adhibere; diuersis experimentis utendo ad saluandum egrotum.] Ex quibus verbis intelligere licet, eam, de qua agimus, siue scientiam medicinalam, siue scientiam practicam, siue prudentiam, generaliter consistere in indu-

stria,

stria, qua Confessarius tractare debet cum Penitente, exequendo munera sui Ministerij in usu Sacramenti Penitentia: adeoque ipsam variam esse, pro eorundem munerum varietate. Hac autem qualis sit, sic accipe. Cum in usu Sacramenti Penitentia Confessarius gerat Officium, tum Iudicis à Christo constituti in hoc foro: tum Patris spiritualis, ut Christi coadiutoris, ad faciendos ex filiis Diaboli, filios Dei: qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt: tum etiam Medici animarum ad earum conservationem, & incrementum in diuina gratia, & virtutibus tanquam vitæ sanitatæque spirituali: tum demum Magistri ad earum directionem in vita spirituali. Ex officio Iudicis incumbit illi primario quidem, munus absoluedi à peccatis, & ligandi ad penam pro eis imponendam in satisfactionem. De quo agere differemus in sequentem partem, in qua locus est proprius dicendi de Sacramentali absolutione & satisfactione. Secundario verò, seu in ordine ad primarium predictum, incumbit illi primò, munus audiendi confessionem Penitentis. Secundo, munus eundem Penitentem interrogandi ad plenè & integrè aperiendam conscientiam suam, totumque anima sua statum patefaciendum.

Ex officio autem patris spiritualis, incumbit illi primò munus adhortandi & monendi Penitentem. Secundo munus eum disponendi ad contritionem, detestationem peccatorum suorum. Tertio munus excitandi ipsum ad eandem detestationem mandandam executioni ac instruendi de ratione qua mandanda est. Quarto munus expendendi propositum ipsius non peccandi de cætero, eique providendi aduersus relapsum in peccatum.

Ex officio porro Medici animarum, incumbit illi, primò munus dijudicandi in iis de quibus Penitens confitetur; quanam sint vera peccata, & quanam tantummodo scrupuli. Secundo munus iudicandi de peccatorum varietate & gravitate, maxime num sint mortalia an venialia. Tertio munus iudicandi de peccatorum & peccatoris circumstantiis: ex capite Omnis vtriusque sexus De penitentia & remissione Sacerdos. Ad qua tria munera debet exequenda instruetur Confessarius per dicenda in tertia parte de ratione iudicandi de peccatis. Quarto munus tranquillandi animum Penitentis agitatam scrupulis, aut contra, perniciose vacuum non modo scrupulis, sed etiam Dei timore, hunc incutere, per inculcationem penarum, præsertim inferni maximarum, quæ ipsum manent. Quinto munus ipsum muniendi præsidis conservanda augendæque spiritualis sanitatis.

Ex officio denique Magistri incumbit illi munus erudiendi rudem in fide, informandique ignarum de via salutis, & de dispositionibus ad eam necessariis in anima; deque ratione eam tenendi. Pro qua munerum varietate, ex qua pendet prudentia nobis proposita varietas, variis capitibus librum hunc distinguemus, omittis iis qua alio pertinere præmonuimus. Atque primum erit de prudentia Confessarii in audienda confessione Penitentis. Secundum de prudentia in eodem penitente interrogando. Tertium de interrogationibus eidem faciendis à Confessario. Quartum de prudentia in adhortando, ac monendo Penitente. Quintum de prudentia in eodem disponendo ad contritionem, detestationemque suorum peccatorum. Sextum de prudentia in illo excitando ad eandem exequendam. Septimum de ratione qua contritio mandanda est executioni. Octauum de prudentia expendendi in Penitente propositum non peccandi de cætero, iuuandique ipsum aduersus reciduum. Nonum & decimum de prudentia in tranquillando ipsius animum scrupulis agitatam. Undecimum de prudentia Confessarii in agendo cum Penitente, quem deprehendit, ut scrupulis, sic & Dei timore carere. Duodecimum de prudentia in Penitente iuuando remedii aduersus prauas suas propensiones, & adiumentis ad progressum faciendum in Dei gratia & virtutibus. Decimum tertium de prudentia in erudiendo rudem in fide, nec satis scientem viam salutis. Decimum quartum de dispositionibus necessariis in anima ad tenendam viam salutis. Decimum quintum de ratione tenendi eandem viam. Quibus nonnulla appendicis loco addentur de usu prius dictorum, & ratione supplendi, qua deesse, addendaque videantur.

CAPVT PRIMVM.

De prudentia Confessarii in audienda confessione Penitentis.

SVMMARIVM.

- 1 Animi preparatio cum qua debet Confessarius ad tanti Penitentis opus accedere, quodque tam sibi quam Penitenti gratiam Spiritus sancti implorare debeat.
- 2 De severitate cum suavitate miscenda in audienda confessione.
- 3 Accedere debet Confessarius in se desiderium salutis animarum, & quomodo.
- 4 Curare debet ut Penitens decenter se habeat.
- 5 Cunctantem in aggrediendo confessionem debet monere, ut ea que magis conscientiam suam gravant,

- quamprimum proponat, ad manifestationem status animæ suæ.
- 6 Vitandus inter confitendum, mutuus Confessarii & Penitentis aspectus.
- 7 Vitandum etiam signum externum interioris abominationis peccatorum, qua in confessione audiuntur.
- 8 Ratio agendi cum Penitente sua dicente peccata in confessione.
- 9 De supplendis defectibus illius.
- 10 Modus perducendi illum ad omnia peccata sua detegenda, cum existimatur aliqua celare.
- 11 Attendendum, An aliquid dicat unde intelligatur aliquas præcedentes confessiones fecisse inuvalidas.
- 12 Pauci potius serio, quam multi perfunctorie Penitentes audiendi, neque cæteris preponendi, qui maxime indigent aut maioris momenti sunt.

Ad hanc